

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดจันทบุรี และสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดจันทบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ประชากร คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 389 คน ได้มาจากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเงื่อนไขในการเลือก คือ เป็นนักเรียนซึ่งเรียนกับครูที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ในส่วนของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีของ Cochran's (1977 cited in Rahman, 2023 : 56) กรณีไม่ทราบจำนวนประชากร และตัวแปรมีค่า 0,1 (ซึ่งตรงกับแบบประเมินลีลาการเรียนรู้) จากสูตร

$$N_0 = \frac{t^2 * pq}{d^2}$$

ผลการคำนวณของ Cochran's จากสูตรดังกล่าว พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยจำนวน 385 คน ทั้งนี้จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินจำนวน 389 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ประเภทกึ่งโครงสร้าง โดยมีข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ 1) ข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนได้ดีที่สุดจากทางสายตา (Visual learner) 2) ข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนได้ดีที่สุดจากทางโสตประสาท (Auditory learner) และ

3) ข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนได้ดีที่สุดจากทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic learner)

2.2 แบบประเมินลีลาการเรียนรู้ (Learning Style) ของรัตติกกร ภิรมย์ไคร่ง (2563 : 127) ซึ่งมีจำนวน 14 ข้อ ข้อละ 3 ตัวเลือก คือ ก ข ค เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ไม่มีผิด-ถูก ผลของการตอบคำถามแต่ละข้อจะถูกนำมาแปลความหมายว่านักเรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใดเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนการสอนให้ตรงตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งคะแนนรวมแต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้

ข้อ ก หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางสายตา (Visual learner)

ข้อ ข หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางโสตประสาท (Auditory learner)

ข้อ ค หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic learner)

คะแนนรวมที่ได้สูงสุดแสดงว่านักเรียนมีความถนัดในการใช้รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) ข้อนั้นมากที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ประเภทกึ่งโครงสร้าง

3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกับบริบทของการวิจัย

3.1.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากข้อ 3.1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ทั้ง 3 ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สำหรับผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

อาจารย์ดร.ชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.1.3 ทดสอบความเป็นปรนัยของข้อคำถามในการสัมภาษณ์กับสมาชิกของประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน พบว่า ทั้ง 5 คน เข้าใจข้อคำถามได้ตรงตามประเด็น ตรงตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม

3.1.4 ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำแบบประเมินลีลาการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบประเมินลีลาการเรียนรู้ (Learning Style)

3.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยได้นำแบบประเมินลีลาการเรียนรู้ของรัตติกกร ภิรมย์โคร่ง (2563 : 127) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.2.2 นำแบบประเมินลีลาการเรียนรู้ที่ได้จากข้อ 3.2.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ทั้ง 14 ข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สำหรับผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อาจารย์ดร.ชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.2.3 ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำแบบประเมินลีลาการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 บันทึกขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กับคณะกรรมการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- 4.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนศรียานุสรณ์ โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ โรงเรียนสอยดาววิทยา และโรงเรียนท่าใหม่พุลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล
- 4.3 ติดต่อครูที่ผู้วิจัยเลือกและสมัครใจให้สัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อทำการนัดหมายสัมภาษณ์
- 4.4 หลังจากสัมภาษณ์ครูเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ครูเพื่อให้นักเรียนทำแบบประเมินลีลาการเรียนรู้ ทั้งนี้การตอบแบบประเมินเป็นไปด้วยความสมัครใจ
- 4.5 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสำรวจมาบันทึกรายละเอียดทั้งหมด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดจันทบุรี ด้วยการวิเคราะห์ข้อความ (Content analysis)

5.2 วิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดจันทบุรี โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) ซึ่งพิจารณาดังนี้

แบบประเมินลีลาการเรียนรู้มีทั้งหมด 14 ข้อคำถาม ในแต่ละข้อคำถาม มี 3 ตัวเลือก ข้อ ก หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางสายตา (Visual learner)

ข้อ ข หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางโสตประสาท (Auditory learner)

ข้อ ค หมายถึง เรียนได้ดีที่สุดจากทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic learner)

หากนักเรียน เลือก ก จำนวน 8 ข้อ เลือก ข จำนวน 4 ข้อ และเลือก ค จำนวน 2 ข้อ
หมายความว่า นักเรียนคนดังกล่าว เรียนได้ดีที่สุดจากการฟัง และสามารถจัดลำดับลีลาการเรียนรู้
ของนักเรียนคนดังกล่าวได้ คือ ก ข ค

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี